

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 16 grudnia 2022 r.

Poz. 13927

UCHWAŁA NR 20.165.2021 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W WARSZAWIE

z dnia 25 maja 2021 r.

**w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XLII/389/2021 Rady Miasta Ząbki
z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami
komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi
kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym**

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1. Orzeka o nieważności uchwały Nr XLII/389/2021 Rady Miasta Ząbki z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, z powodu istotnego naruszenia art. 6k ust. 4a w związku z art. 6k ust. 1 pkt 1 i art. 6m ust. 1a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888) oraz art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579 z późn. zm.).

§ 2. Na niniejszą uchwałę Miastu Ząbki przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 29 kwietnia 2021 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała Nr XLII/389/2021 Rady Miasta Ząbki z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 1 ust. 1 badanej uchwały Rada Miasta Ząbki zwolniła w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Z kolei w § 1 ust. 2 badanej uchwały wskazano, cyt.: „zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 4 zł miesięcznie w odniesieniu do jednego gospodarstwa domowego funkcjonującego na danej nieruchomości”.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy w drodze uchwały zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Z ww. zwolnieniem związana jest obowiązująca uchwała Nr X/101/2019 Rady Miasta Ząbki z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w której zawarte są zapisy sugerujące, że organ stanowiący dopuszcza zbieranie i odbieranie odpadów w sposób nieselektywny, co jest sprzeczne z obowiązkiem selektywnego zbierania odpadów, nałożonym od 6 września 2019 r. na właścicieli nieruchomości przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmienionym przez art. 1 pkt 6 lit. „a” tiret drugie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zwanej dalej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r., w brzmieniu obowiązującym od 6 września 2019 r., właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadziła obowiązek zbierania odpadów w sposób selektywny i odebrała tym samym właścicielom nieruchomości (i podmiotom z nimi ustawowo zrównanym) prawo decydowania o sposobie gromadzenia odpadów na nieruchomościach w sposób selektywny (segregowany) lub nieselektywny. Obowiązek selektywnego zbierania odpadów potwierdza dodatkowo art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, obowiązują go stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy.

Kolegium Izby zwraca uwagę, iż wybór innego - niż selektywny - sposobu gromadzenia odpadów nie jest obecnie prawnie dopuszczalny. Biorąc pod uwagę wymóg art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r., Rada Miasta Ząbki powinna ustalić stawkę opłaty (podstawowej) za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz odpowiednio stawkę opłaty podwyższonej, dla właścicieli nieruchomości niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a następnie na tej podstawie - w drodze uchwały - dokonać zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Organ nadzoru przypomina, że przepisy art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. w związku z art. 40 pkt 1 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 875 z późn. zm.) zobowiązywały rady gminy do dostosowania uchwał wydanych przed 6 września 2019 r. do aktualnych przepisów w terminie do 31 grudnia 2020 r. Oznacza to, że do tej daty należało wprowadzić wszelkie rozwiązania, uwzględniające stan prawny po nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Jednym z przepisów wprowadzonych ww. nowelizacją jest dodany art. 6k ust. 4a, dotyczący obowiązku wprowadzenia zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Zgodnie z art. 6m ust. 1b pkt 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określając wzór deklaracji może wymagać podania informacji dotyczącej posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

W obowiązującej uchwale Nr XI/108/2019 Rady Miasta Ząbki z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz dokumentów potwierdzających dane w niej zawarte, a także w załączniku nr 1 do tej uchwały, stanowiącym „Deklarację o wysokości opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi”, Rada Miasta Ząbki nie zawarła ww. informacji w celu zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Kolegium Izby podkreśla, iż zgodnie z dyspozycją art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy - ustalając wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - powinna uwzględnić konieczność: zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji.

Z uwagi na fakt, iż deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna zawierać dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6m ust. 1a), a także powinna zapewniać właściwe obliczenie tej opłaty (art. 6n ust. 1), stąd też w ocenie Kolegium Izby, brak podjęcia stosownej uchwały (dostosowującej do aktualnych przepisów), uniemożliwia prawidłowe wyliczenie w deklaracji wysokości opłaty dla właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady, co istotnie narusza art. 6m ust. 1a w związku z art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ustawodawca zdecydował, że zwolnienie w części jest ustalane "proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych". Badana uchwała nie zawiera uzasadnienia, z którego wynikałoby wyjaśnienie sposobu obliczenia kwoty zwolnienia, w tym czy zwolnienie w części z opłaty ustalono proporcjonalnie do zmniejszenia tych kosztów.

Kolegium Izby zwraca uwagę, że do właściwego określenia wysokości zwolnienia konieczne jest posiadanie informacji o ogólnych kosztach gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujących zagospodarowanie wszelkich odbieranych odpadów komunalnych, w tym frakcji bioodpadów i przeciętego kosztu przypadającego na gospodarstwo domowe lub mieszkańca, następnie kosztów zagospodarowania przez gminę frakcji bioodpadów i przeciętego kosztu przypadającego na gospodarstwo domowe lub mieszkańca, a w końcu oszczędność gminy wynikającą z faktu, że z danej nieruchomości frakcja bioodpadów nie będzie przez nią odbierana, dzięki czemu zmniejszą się ogólne wydatki gminy na zagospodarowanie odpadów komunalnych. Powinno się to odbyć kompleksowo przy okazji podejmowania wszystkich uchwał zmieniających dotychczasową treść do aktualnych przepisów, a nie tylko w uchwale dotyczącej zwolnienia, o którym mowa w art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z podanych przyczyn, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski